

Kázání: 131. O pachtění se, veselé mysli a současných krizích

Cesta z klimatické, válečné, energetické nebo ekonomické krize je pouze jedna, cesta Božího království, což v praxi znamená, že se na svět budeme dívat Božíma očima, že nebudeme zaostřeni jen na sebe sama, ale na celek, na druhé lidi, na všechno stvoření.

Kázání

O pachtění se, veselé mysli a současných krizích

1. čtení: Kazatel 5, 12 - 18

12 Je zlý neduh, který jsem pod sluncem viděl: vlastníkovi je ke zlému bohatství, jež střeží.

13 Po úmorné lopotě může o bohatství přijít a syn, jehož zplodil, stojí s prázdnou rukou.

14 Jako vyšel z života své matky, nahý zase odchází, jak přišel, a za svoje pachtění si nic neodnese, ani co by se do ruky vešlo.

15 A také to je zlý neduh: Každý odejde, jak přišel; jaký užitek má z toho, že se pachtil a honil vítr?

16 Nadto po všechny dny jídal ve tmě, a takového hoře, nemoci a hněvu!

17 Hle, co jsem shledal: Je dobré a pěkné, aby člověk jedl a pil a měl se dobře při veškerém klopotném pachtění pod sluncem v časných dnech života, které mu dal Bůh, neboť to je jeho podíl.

18 Tak je tomu s každým člověkem; to, že mu Bůh dal bohatství a poklady i možnost užívat jich, brát svůj podíl a radovat se při svém pachtění, je dar Boží.

2. čtení: Lukáš 12, 13 - 21

13 Někdo ze zástupu ho požádal: „Mistře, domluv mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví.“

14 Ježíš mu odpověděl: „Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“

15 A řekl jim: „Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když člověk má nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má.“

16 Pak jim pověděl toto podobenství: „Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo.

17 Uvažoval o tom a říkal si: ‚Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu?‘

18 Pak si řekl: ‚Tohle udělám: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby

19 a řeknu si: ‚Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, buď veselý myslí.‘

20 Ale Bůh mu řekl: ‚Blázne! Ještě této noci si vyžádají tvou duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil?‘

21 Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem.“

Sestry a bratři, mám problém. Za barákem nám leží několik hektarů polí, luk a zarostlé džungle. Což o to, z pár hektarů dneska člověk nezbohatne. Musel by jich mít trochu víc a k tomu ještě sem tam nějakou tu chemičku či fabriku na uzeniny. Jenže my máme vedle zmíněných nemovitostí i zásoby masa. Některé ještě chodí po čtyřech, jiné už je v mrazáku. No, a tady je ten problém.

Připadám si jako ten bohatý sedlák, o kterém vypráví Ježíš v dnešním podobenství. Sedlák se sice na rozdíl ode mne specializoval na rostlinnou výrobu, já dělám do výroby živočišné, ale jinak je příběh nás obou skoro stejný.

Když se mu urodilo, uvažoval a řekl si: „Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu? Tohle udělám: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby a řeknu si: ‚Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně žij, jez, pij, buď veselý myslí.‘“

Přiznávám, že v mém případě to bylo skoro na vlas stejné. Když se mi urodilo vepřové a hovězí, uvažoval jsem a řekl si: „Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu? Tohle udělám: Koupím mrazáky a tam shromáždím všechny své kýty, krkovičky a stejky a řeknu si: ‚Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně žij, jez, pij, buď veselý myslí.‘“

Jenže ouha! Za oním sedlákem v podobenství přišel Bůh a řekl mu: „Blázne! Ještě této noci si vyžádají tvou duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil?“

V mém případě se sice může stát totéž - nikdo nevíme dne ani hodiny - pravděpodobněji ovšem je, že ještě tento rok si vyžádají čísla na elektroměru a čím bude konečný účet za spotřebovanou elektřinu? Obávám se, že nepřipadne nikomu jinému, než mně. Tak nevím, nevím, na veselou mysl to v současné energetické krizi nevypadá.

Ale teď vážně. Co vlastně Ježíšovi vadilo na sedlákovi, kterému se urodilo a tak se rozhodl postavit si nové stodoly a už se těšil, až bude hotovo, a on si otevře šampaňské, rozbalí pizu, sedne do houpacího křesla a bude mít dobrý pocit, že má na čas vystaráno? Měl snad nechat úrodu shnít na poli?

Nezachoval se naopak příkladně? Dokonce i ekologicky, protože ty nové stodoly chtěl postavit na místě starých, které už kapacitně nevyhovovaly. Žádná zmínka o tom, že by zamýšlel pro stavbu zabrat úrodnou půdu, jak bývá zvykem v Česku.

Nebo snad je špatně když se těšil, jak si po všem úsilí natáhne nohy, dá si něco dobrého k jídlu, zapije to skleničkou a bude mu fajn?

Ne, v tom problém určitě nebyl. Koneckonců, je známo, že Ježíše zvali na nejrůznější hostiny a nikdy se neupejpal. Zlí jazykové o něm dokonce trousili pomluvy, že to je milovník hodů a pitek (Lk 7,34).

Navíc v dnešním čtení ze Starého zákona moudrý kazatel konstatuje, že si sice výsledky svého pachtění do hrobu nevezmeme, a proto, či právě proto, je „dobré a pěkné, aby člověk jedl a pil a měl se při tom klopotněm pachtění dobře“, užíval si výsledků svého pachtění a radoval se, protože když se daří, je to dar Boží.

Sedlák z Ježíšova podobenství tedy na první pohled nic špatného neudělal. Zachoval se naopak jako rozumný a uvážlivý hospodář. Jenže jenom na první pohled.

Ježíš nabízí ještě druhý pohled, jinak by ostatně podobenství nevyprávěl. Na druhé pohledy si musíme u Ježíše zvyknout, protože Boží království, které vnesl do našeho světa, je právě o schopnosti dívat se na věci a události jinak, než je běžné, dívat se Božíma očima.

Má to svou logiku. Jestliže přijmeme za svou vizi Božího kralování - to znamená, že Bůh je ten, kdo určuje pravidla - pak nezbyvá, než se na svět snažit dívat jako on.

A věřte nebo nevěřte, sestry a bratři, Boží oko bývá obvykle zaostřeno docela jinak, než oči nás lidí. Proto stojí za to vedle našich prvních pohledů, kterými se na svět díváme, přepnout ještě na ten druhý pohled, zaostřit způsobem, kterým se dívá Bůh. Jak se to dělá?

Není to jednoduché, ale při troše snahy se to dá. Především je třeba dodržet jednu podstatnou zásadu, a sice že nezaostřujeme na sebe sama, ale vždycky na celek.

Přesně takhle se totiž dívá Bůh. Kdyby zaostřoval jenom na sebe, pak by neměl žádný důvod mít o nás pozemské tvory zájem a určitě by nedopadl jako jeho Syn, který skončil coby zločinec na kříži.

Jenže Bůh o nás našťestí zájem má, ležíme mu na srdci, nejen my lidé, ale celé stvoření, celý svět.

Není mu jedno, že se tady na Zemi opakovaně topíme v krizích, že jsme způsobili klimatickou změnu a hoří nám národní parky, že se Putin zaprodal ďáblu a na Ukrajině umírají lidé, že v méně vyspělých částech světa vinou téhle války hrozí hladomor. Nic z toho mu není jedno.

Nechme stranou obligátní a už poněkud omšelou otázku proč s tím Bůh tedy něco neudělá. Je to jakoby jste se ptali developera, proč něco neudělá s nájemníky jím postavené bytovky, kteří si dělají samé naschvály, ruší se v noci ze spánku, shazují se ze schodů a jeden druhého okrádá.

Ten dům byl postaven, aby v něm lidé žili svobodně, v sounáležitosti, aby jeden druhého respektoval, aby si vzájemně pomáhali. K takovému spoluzití se nedá donutit, k němu se každý musí svobodně rozhodnout.

Bůh z principu nechce kralovat silou, jinak by totiž svět neměl šanci stát se tím, čím měl vždycky být - prostorem svobody, spravedlnosti a milosrdenství.

Boží království se nedá nadirigovat, vynutit ani nařídit. Lze se pro něj pouze svobodně rozhodnout. Ten, kdo tak učiní, má pochopitelně zájem řídit se jeho pravidly, jinak by tohle rozhodnutí postrádalo smysl.

Jedno z prvních pravidel, o kterém už byla řeč, zní, že nezaostřujeme na sebe sama, ale vždycky na celek.

Z Bible tohle pravidlo známe jako zlaté přikázání: Milovat Boha a bližního.

V Božím království se prostě v běžném životě i při jakémkoli rozhodování bere ohled jak na Boha samotného, tak na lidi kolem sebe, ba dokonce na celý svět.

No, a tady jsme zpátky u našeho sedláka z dnešního Ježíšova podobenství. Celý jeho problém spočíval v tom, že ve svém počínání vůbec, ale vůbec nepřepnul na druhý pohled, nezaostřil způsobem, jak to dělá Bůh, ale všechno, co viděl, byl jen on sám, jeho majetek a jeho bezstarostná budoucnost. Všichni ostatní mu byli, zdá se, docela ukradení.

Ježíš neříká, že se máme vzdát podnikání, že nemáme šetřit a myslet na budoucnost. Netvrdí, že nemáme mít radost z dobrého jídla a pití. Nechce po nás, abychom se stali zachmuřenými askety, co si odpírají běžné radosti života.

Očekává od nás vlastně jen dvě věci, že Pána Boha nezaměníme za chamtivou modlu jménem Mamon, a že se s veselou myslí nevykašleme na své bližní.

Sestry a bratři, dnešní doba má všechny znaky kumulované krize. Problémy našeho světa se v krátkém časovém úseku znásobily.

Cesta z klimatické, válečné, energetické nebo ekonomické krize je pouze jedna, cesta Božího království, což v praxi znamená, že se na svět budeme dívat Božíma očima, že nebudeme zaostřeni jen na sebe sama, ale na celek, na druhé lidi, na všechno stvoření.

A protože Boží oči jsou plné soucitu, ani my se bez něj neobejdeme. Aby se planeta Země mohla zotavit, aby na východě zvítězila spravedlnost, aby byla energie a strava i pro ty nejchudší, budeme se muset v naší bohaté Evropě nejspíš uskrovnit. Každý podle svých možností.

V opačném případě bychom byli blázni a přišli bychom o duši. A všechno, co jsme jako společnost i jako jednotlivci nashromáždili, by přišlo vniveč. Přesně tak, jak o tom mluvil Ježíš ve svém podobenství.

Peč

SPCH 31. 7. 2022

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)